

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

ОРГАН САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕНІКАУ БЕЛАРУСІ, КІРАУНІЦТВА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР, МІНІСТЭРСТВА КІНЕМАТАГРАФІІ БССР І КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНЫХ УСТАНОВ ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР.

№ 6 (706)

Чацвер, 27 студзеня 1949 года.

Цана 50 кап.

Вынікі творчай працы

За гады савецкай улады наша неабсяжная Радзіма пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі Леніна—Сталіна ператварылася з адсталай у эканамічных і культурных адносінах у самую перадавую і самую магутную краіну свету, якая стаіць перада на чале прагрэса і культуры ўсяго чалавечтва.

Вучанне Леніна—Сталіна, прасякнутае духам барацьбы працоўных за камунізм, усё глыбей ахоплівае самыя шырокія народныя масы і становіцца той матэрыяльнай, усеперамагаючай сілай, якая выдзірае нашу Радзіму ад перамогі да перамогі, да новых звышчужных вышыняў камунізму.

У той час, як у капіталістычных краінах пануе разбурэнне, бясцэлаванасць і аварыя вытворчасці, штотдзі навальваюцца бесперапынна, знаецацца жыццёвы ўзровень працоўных, усё больш і больш разлагалася культура, у Савецкім Саюзе з новай сілай развіваюцца ўсе галіны эканомікі і культуры, паліпаўняюцца дабрабыт савецкіх людзей. Гэтыя поспехі яшчэ больш мабільную наш народ на новыя подзвігі ў ім вялікіх ідэй Леніна—Сталіна.

Капіталізм не дае магчымасці развіцця народнай культуры. Капіталізм дупіць, падаўляе, разбівае масу талентаў у асяродку рабочых і працоўных сялян. Таленты гэтыя гібелі пад гібелю галечы, жабрацтва, эдэку над чалавечай асобай (Ленін). Пры савецкай уладзе створаны ўсе магчымасці для поўнага развіцця здольнасцяў кожнага чалавека. Гэта ўзяло на небыўшую вышыню актыўнасць савецкіх людзей, развіло іх таленты, узяло іх свядомасць.

Яскравым сведчаннем гэтага з'яўляюцца тыя дасягненні, якіх дамаглася Савецкая Беларусь за трыццаць год свайго існавання пад кіраўніцтвам большвіцкай партыі і пры брылі дэмакратыі ўсіх народаў Савецкага Саюза.

Беларусь за параўнальна кароткі гістарычны час дасягнула небылых поспехаў ва ўсёй галіне навуковай і культурнага развіцця. З адсталай перскай Украіны яна стала адной з перадавых рэспублік Савецкага Саюза з высокаразвітай тэхнікай і навукай—нацыянальнай па форме, сацыяльнай па змесце. Цэнтральныя органы Савецкай Камуністычнай партыі і ўладаў узялі на высока адпаведна дасягненні Беларускай Радзімы і ўключылі іх у агульны план развіцця краіны, пераўтварылі іх у патрабаванні і задачы, пераўтварылі іх у інтарэсы і патрабаванні чалавека.

установаў, дзяржаўнай навуцы, літаратуры і мастацтва, былых войнаў-партызан, якія праславілі беларускі народ сваімі гераічнымі ўчынкамі ў дні Вялікай Айчыннай вайны, у барацьбе супроць нямецкіх акупантаў.

Значна ўзрасло майстэрства нашых артыстаў, мастакоў, кампазітараў, аб чым красамовна сведчыць апублікаваны гэтымі днямі Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР аб наданні ганаровых званняў работнікам мастацтва Беларускай ССР.

З 25 студзеня ў сталіцы нашай Радзімы Маскве пачалася дэкада беларускай літаратуры.

Увага і тая зацікаўленасць, якую праяўляюць працоўныя і інтэлігенцыя Масквы да дэкады, яшчэ раз падкрэсліваюць непарушную братнюю дружбу паміж беларускім і рускімі народамі, той небылы рост, якога дасягнуў беларускі народ у развіцці сваёй савецкай літаратуры і мастацтва, пры песнай сувязі і братняй дапамозе іншых народаў. Але гэтыя поспехі беларускай літаратуры і мастацтва з'яўляюцца яшчэ толькі першымі крокамі. Вялікія ўрадывы ўзбавары, якіх удасягнем нашы лепшыя дзеячы навуцы, літаратуры і мастацтва, і радасныя і пэўныя сустрэчы, што аказваюць масківы беларускім пісьменнікам і дзеячам мастацтва, ускладаюць на іх яшчэ больш адказныя задачы. Трэба памітаць сталініскае ўказанні, што нельга спыніцца на дасягнутых поспехах, не зазнавацца, а ісці наперад да новых перамог.

Савецкі народ, натхнёны ленінска-сталініскай ідэяй, праяўляе пуды працоўнага гераізму, з поспехам выконвае план палітычнай сталініскай п'яцігодкі, з поспехам рамае грандыёзныя задачы будаўніцтва камуністычнага грамадства.

Нашы дзеячы літаратуры і мастацтва павінны ўмець бачыць, асэнсоўваць і адлюстроўваць у сваіх вышуканых творчых парастках новага, камуністычнага, перадавага будучага. Гэтыя парасткі ўжо нычча сёння ў нашай рэчаіснасці, яны штотдзі растуць і размаляюцца. Узяць хіба для прыкладу такія факты, як вышкі вытворчасці паасобных рабочых-стахананаў на заводах і фабрыках, дасягненне небылых сталініска ўрадыўных на звычайных і саўгасах, электрыфікацыя і радыёфікацыя вёсак, будаўніцтва каменных дамоў на вёсках, пераўтварэнне прыроды і падпарадкаванне яе інтарэсам і патрабаванні чалавека. Але, на жаль, яшчэ многія нашы пісьменнікі праходзяць міма гэтых цікавых фактаў, калупаюцца ўсё яшчэ ў мінулае, а калі і бярэцца за сучасную тэму, то паказваюць савецкага чалавека праз прызму старога свайго ўспрыняцця рэчаіснасці, забываючыся, што цыпер савецкі чалавек зусім не той, якім быў калісьці, і само жыццё зусім іншае—новае, больш багацце і змястоўнае.

Савецкія дзеячы літаратуры і мастацтва павінны змагацца сваімі высокадэкаднымі тэмамі з перажыткамі капіталізму, дапамагаць большвіцкай партыі ў камуністычным выхаванні працоўных Савецкага Саюза.

Каб з поспехам выканаць гэтыя задачы, нашы творчыя работнікі павінны глыбока вывучаць творы класікаў марксізма-ленінізма.

Савецкія пісьменнікі і работнікі літаратуры павінны памятаць, што важнейшай умовай дзейнага руху нашай Радзімы наперад да камунізму з'яўляецца ў палітычным час узмацненне камуністычнага выхавання народа. Трэба не забываць, што свядомасць людзей адстае ад іх эканамічнага жыцця, таму з перажыткамі капіталізму ў свядомасці чалавека неабходна весці безупынную барацьбу.

Большвіцкая партыя выдзірае ва ўсіх галінах культуры будаўніцтва рашучую барацьбу супроць перажыткаў мінулага ў свядомасці людзей. У гэтай рашучай барацьбе павінны прыняць самы актыўны творчы ўдзел у першую чаргу ўсе лепшыя і таленавітыя нашы пісьменнікі і дзеячы мастацтва. Іны павінны даваць больш шырокі шырокі выхаванню працоўных мас савецкай дзяржавы ў духу адданасці большвіцкай партыі, у духу савецкага патрыятызму. Трэба, каб творы нашых пісьменнікаў, кампазітараў, мастакоў, тэатральных і кінарэжысёраў умялі ва ўсіх нашых людзей законнае пачуццё гонару за сваю сацыялістычную Радзіму, якая ідзе ў авангардзе барацьбы ўсяго чалавечтва супроць капіталістычнага павольніцтва.

Толькі тыя наспраўнаму апраўдаюць вялікае сталініскае званне савецкіх пісьменнікаў—«ніжынерай чалавечых душ», хто авалодае ўсеперамагаючым жыццёвым вучаннем Леніна—Сталіна, хто не будзе адставаць ад жыцця, хто будзе вывучаць яго і актыўна змагацца за камунізм.

ПАД ВЯЛІКІМ СЦЯГАМ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

ДА ПЕРАМОГІ КОМУНІЗМА

Даклад тав. П. Н. Паспелава 21 студзеня 1949 года на ўрачыста-жалобным паседжанні ў Маскве, прысвечаным XXV гадовіне з дня смерці В. І. Леніна

Таварышы! Чвэрць стагоддзя мінула з таго сумнага дня, калі перастала біцца сэрца найвялікшага з людзей, генія развоўчы, правядыра, настаўніка і друга ўсяго працоўнага чалавечтва, асновальніка камуністычнай партыі і стваральніка Савецкай дзяржавы Вадзіміра Ільіча Леніна.

У тыя жалобныя дні, на П'е эдзе Савецкай дзяржавы, таварыш Сталін даў ад імя большвіцкай партыі гістарычную клятву: трымаць высокую і захоўваць у чыстае вялікае званне члена партыі; захоўваць як зніпу вока адзінства нашай партыі; захоўваць і ўмацоўваць дыктатуру пралетарыята; умацоўваць усімі сіламі сяюз рабочых і сялян; умацоўваць брацкіе супрацоўніцтва народаў нашай краіны; умацоўваць і расшыраць Савоз Рэспублік; умацоўваць нашу Савецкую Армію і Савецкі Флот; умацоўваць і расшыраць савоз працоўных усяго свету.

Гэта была вялікая клятва большвіцкай партыі сваёму настаўніку і правядыру Леніну, які будзе жыць у стагоддзях. Партыя пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, дастойнага прадаўца і спадчыніка Леніна, выконвала і выконвае гэтую клятву з чэсцю, выдзірае нашу краіну па ленінскаму шляху.

У сваёй патхнёнай прамове на П'е эдзе Савецкай дзяржавы таварыш Сталін ярка паказаў веліч п'еўміручага Леніна:

«Веліч Леніна ў тым, перш за ўсё, і

заклучаецца,—таварыш таварыш Сталін,—што ён, стварыўшы Рэспубліку Савецкую, самым масам усяго свету, што надзея на збавенне не страчана, што панаванне дэмшчыкаў і капіталістаў нядоўгавечна, што царства працы можна стварыць «намаганні саміх працоўных, што царства працы треба стварыць на зямлі, а не на небе. Гэтым ён запаліў сэрцы рабочых і сялян усяго свету надзеяй на вызваленне. Гэтым і глумачыцца той факт, што імя Леніна стала самым любым імем працоўных і экспаўтаемых мас».

Чвэрць стагоддзя, якая прайшла з дня смерці Леніна,—гэта гады няспынай барацьбы камуністычнай партыі і савецкага народа за ажыццяўленне ленінскіх заветаў. Савецкі народ сваёй гераічнай, самаадданай працай пабудавалі сацыялістычнае грамадства. Краіна сацыялізма, якая вырастае ладзіць свету ад фашысцкага заняволення, стала намерулівым маляком, светчам і надзеяй для ўсяго працоўнага чалавечтва, несакурнальна аплотам сіл, якія змагаюцца за трывалы мир, за дэмакратыю і сацыялізм.

Сусветна-гістарычным перамогамі сацыялізма мы абавязаны перш за ўсё таму, што сцяг ленінізма высока ўзняў вялікі спадчынік Леніна і прадаўцаў яго справы, мудры правядыр партыі і народа таварыш Сталін! (Бурныя, працяглыя апладысменты).

I. Перамога сацыялізма ў СССР—ажыццяўленне ідэй ленінізма

Ленін выкаваў вялікую, магутную, загартаваную ў агні трох рэвалюцый партыю большвіцкую, партыю новага тыпу, якая паказала сабе як «розум, чэсць і сумленне нашай эпохі».

Партыя Леніна—Сталіна прывяла рабочы клас да перамогі ў кастрычніку 1917 года, прывяла наш народ да перамогі ў сацыялізма таму, што яна ўброена перадавой, рэвалюцыйнай тэорыяй марксізма-ленінізма, якая правільна адлюстроўвае патрабаванні развіцця матэрыяльнага жыцця грамадства.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя адкрыла новую эру сусветнай гісторыі чалавечтва, эру крушэння капіталізма, эру таржаства сацыялізма. Упершыню быў прарван фронт імперыялізма, сусветная сацыялістычная сістэма атрыкала смерцельны ўдар. Перамога ленінска-рэвалюцыйнай сацыялістычнай рэвалюцыі, Папарпені крах рэфармісцкай тэорыі ласкелі імперыялізма—прачы сацыялістаў аб непакідацкім сацыялістычнаму лад.

Сацыялістычная рэвалюцыя паказала, якую важную кіруючую і накіруючую ролю можа і павінна адыгрываць у гісторыі рэвалюцыйная марксісцкая партыя пролетарыята, якая стала на чале перадавага класа, партыя, якая здолела парадзіць вялікую энэргію мас у імя вялікай мэты—вызвалення ад гіету імперыялізма, вялікай мэты стварэння сацыялістычнага грамадства.

Ленін неадразава звяртаўся да вялікага ўказання Маркса аб тым, што «Разам з грунтоўнае гістарычнага дзеяння будзе, такім чынам, расці і аб'ём масы, справыяй якой яно з'яўляецца» (К. Маркс і Ф. Энгельс, Творы, т. III, стар. 105). Ленін падкрэсліваў, што гэтае палажэнне з'яўляецца адным з самых важных і глыбокіх палажэнняў гісторыка-філасофскай тэорыі марксізма.

«Надзіць найб'яжэйшыя пізы да гістарычнай творчасці»—так фармуляваў Ленін у пачатку 1918 года адну з асноўных задач сацыялістычнай рэвалюцыі. І гэтая вялікая задача была вырашана. Сацыялістычная рэвалюцыя, у адрозненне ад мінулых, буржуазных рэвалюцый, з'явілася самай грунтоўнай, самай глыбокай гістарычным дзеяннем і зрабіла таму актыўным творцам гісторыі дзесяткі мільёнаў людзей, учора яшчэ стаяўшых на папайтэй, забітых і прыдаўленых памешчыкамі і капіталістамі, некавечнай галечай і жабрацтвам.

Ворасі ленінізма, агенты міжнароднага імперыялізма, агідныя траісты, зноўведы, бухарынцы прававалі сарваць будаўніцтва сацыялізма, атрудзіць душу рабочага класа ідам меншвіцкага нявер'я ў магчымасць перамогі сацыялізма ў нашай краіне, вадзі справу да рэстаўрацыі капіталізма.

У барацьбе з ворагамі партыі канчаткова перамагла і перамагла В. І. Леніна сацыялістычнае ядро нашай партыі, якое

адсталяла вялікі сцяг Леніна, згуртавала партыю вакол заветаў Леніна і вывела савецкі народ на шырокую дарогу індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркі. Кіраўніком гэтага ядра і вядучым сцягам партыі і дзяржавы з'явіўся таварыш Сталін. У барацьбе з ворагамі партыі і народа таварыш Сталін адстаіма ленінскае вучэнне аб магчымасці перадавага сацыялізма ў нашай краіне і ўсеахопна яго расшыраваў, ідэя ўзору і нашай партыі, наш народ. Прадаўцаў справы Леніна, таварыш Сталін стварыў цэлынае і закончанае вучэнне аб сацыялістычнай дзяржаве, узору і гэтым вучэннем партыю і народ.

Ленін вучыў, што галоўнай матэрыяльнай асновай сацыялізма з'яўляецца буйная машынная прамысловасць, здольная разрашаваць і земляробства. Апіраючыся на ўказанні Леніна, таварыш Сталін распрацаваў палажэнні аб сацыялістычнай індустрыялізацыі нашай краіны, яе шляхах і метадах. Ён указаў, што сутнасць індустрыялізацыі заключаецца ў развіцці цяжкай індустрыі і не сэрцавын—машынабудаўніцтва.

Вялікая ленінска-сталініска ідэя аб магчымасці перамогі сацыялізма ў нашай краіне авалодала масамі і ператварылася ў магутную матэрыяльную сілу. Пазаўсёды ўвоўдзе ў гісторыю гераічная праца мільёнаў будаўніцтва сацыялістычнай індустрыі ў гады сталініска п'яцігодка.

Яшчэ ў першыя гады савецкай улады Ленін указаў на вялікае значэнне сацыялістычнага саборніцтва.

Таварыш Сталін назваў сацыялістычнае саборніцтва камуністычным метадам будаўніцтва сацыялізма. Мільёны ўдзельнікаў сацыялістычнага саборніцтва, ахопленае пафасам вялікага будаўніцтва сацыялізма, адчулі сабе актыўнымі творцамі гісторыі.

У небылаа кароткі тэрмін, з 1928 года па 1940 год, гэта значыць усяго за 13 год, наша краіна зрабіла гіганцкі скачок ад адсталасці да прагрэсу. Краіна сацыялізма стала поўнасаце незалежнай у тэхніка-эканамічных адносінах ад капіталістычнага акружэння і падрыхтаванай да ўсялякіх выпадковасцей, да актыўнай абароны.

Будаўніцтва сацыялізма не магло абмежавацца індустрыяй, яно абавязкова павінна было ахапіць і земляробства. Партыя памытала ўказанні Леніна аб тым, што «пакуль мы жыцём у дробна-сялянскай краіне, для капіталізма ў Расіі ёсць больш трывалая эканамічная база, чым для камунізма», аб тым, што індывідуальная сялянская гаспадарка на самой сваёй прыродзе параджае капіталізм і буржуазію настайна, штотдзіна, штотдзіна, стыхійна і ў масавым маштабе. Савецкая ўлада не магла па працуду колы-небудзь працягала часу баіравацца на двух розных асновах—на аснове перадавай, буйнай сацыялістычнай індустрыі і на аснове

адсталай, дробнаўдасніцкай сялянскай гаспадаркі.

Апіраючыся на калектывізацыі план Леніна, таварыш Сталін распрацаваў тэорыю калектывізацыі сельскай гаспадаркі. Ён з'явіўся патхніцелем і арганізатарам калгаснага ладу.

Партыя здолела змяніць былы і мысленне дзесяткаў мільёнаў сялян, павярнуць іх на шлях сацыялізма, пераадолець справядную сілу прывычкі мільёнаў. Былі выкарчаваны самыя глыбокія карані капіталізма. Узброеныя перадавай тэхнікай, сацыялістычна сельскай гаспадарка атрыкала магчымасць бесперапыннага і хуткага развіцця.

У 1924 годзе валава прадукцыя збожжавых культур складала толькі 3,1 мільярд пудоў, а ў 1940 годзе валава прадукцыя збожжавых узялася да 7,3 мільярд пудоў. Яшчэ больш узраста таварная прадукцыя сельгасгоспа.

Такім чынам, і ў сельскай гаспадарцы, як і ў прамысловасці, у поўнай меры сказаўся закон паскарэння развіцця прадукцыйных сіл, разнаволеных ад капіталістычных вытворчых адносін.

Адным з важнейшых заветаў Леніна было ажыццяўленне культурную рэвалюцыю. Сацыялістычная рэвалюцыя парадзіла ў народзе небыўную прагу ведаў, шугу да святла, да культуры. Савецкая дзяржава робіць усё, каб гэтую прагу ведаў задаволяць. Гады будаўніцтва сацыялізма з'явіліся гадамі найвялікшай культурнай рэвалюцыі. У Савецкім Саюзе дасягнута была ўсеагульная пісьменнасць, укарапена ў жыццё ўсеагульная абавязковая пачатковая адукацыя на мовах народаў СССР, вырасла колькасць школ і навучаючыхся ў іх студэнтаў, лік выпускных вышшых школаў спецыялістаў. Створана была новая, народная сацыялістычная інтэлігенцыя.

Партыя выкапала ленінскі завет аб пабудове сацыялістычнага грамадства ў нашай краіне. Упершыню ў сусветнай гісторыі створані грамадскі лад, дае назаўсёды знішчыла экспаўтацыйнае чалавечкае камад, лад, вольны ад апарыі выт'рпсці, крэісаў, бесперапоў, збытання мас, лад, у якім адкрыта дарога ўсім працоўным СССР для забеспячэння сабе зможнага і культурнага жыцця.

У той час, як капіталістычны свет у перыяд паміж першай і другой сусветнай вайной падвергае некалькім эканамічным крызісам і дэпрэсіям, а прамысловасць галоўных капіталістычных краін таптаецца вакол даважнага ўзроўню, пераціпаюцца яно на якіх-небудзь 20—30 працэнтаў, прамысловасць Савецкага Саюза вырастае з 1913 года па 1938 год больш, чым у 9 разоў, а к 1941 году яна вырастае ў 12 разоў, у 12 разоў. Сацыялістычная прамысловасць па тэмпах росту вышла на першае месца ў свеце.

Сталініска Канстытуцыя СССР, Канстытуцыя перамогіна сацыялізма і разгорнутай сацыялістычнай дэмакратыі рэвалюцыі вялічынны вынікі дасягненнай працоўных нашай краіны. Гэтыя дасягненні гавораць, што сацыялізм і дэмакратыя неперажожны.

У выніку перамогі сацыялізма і канчатковай ліквідацыі рэштэк экспаўтатарскіх класаў стварылася маральна-палітычнае адзінства савецкага грамадства, умацавалася дружба народаў СССР, залог і працітанія і неперажожнасці. Маральна-палітычнае адзінства савецкага грамадства, дружба народаў СССР, савецкі патрыятызм сталі магутнымі рухавічымі сіламі нашага грамадства.

Вялікі перавагі сацыялістычнага ладу, яго невячарнальная жыццёвая сіла, якая апіраецца на свядомую гістарычную творчасць мільёнаў савецкіх людзей, несакурнальна магутнасць савецкай дзяржавы, самай мошай дзяржавы ў свеце,—з асаблівай сілай праявіліся ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.

Савецкі народ паказаў сабе як народ героў, бесстрашных і мужных барацьбітоў, патхнёных жыццёвымі ідэямі савецкага патрыятызма, верай у неперажожнасць сваёй справядлівай справы.

Патхніцелем і арганізатарам сусветна-гістарычнай перамогі над фашызмам з'явілася славянская партыя большвіцкая, з'явіўся мудры правядыр і настаўнік партыі і народа, геніяльны стратэг пролетарыята, найвялікішы палкаводзец усіх часоў і народаў таварыш Сталін. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

(Заначэнне гл. на 2 стар.)

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР ПРЫСВАЕННІ ГАНАРОВЫХ ЗВАННЯЎ БССР РАБОТНИКАМ МАСТАЦТВА БЕЛАРУСКОЙ ССР

У сувязі з трыццацігадовай Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі і за выдатныя заслугі ў развіцці Беларускага сацыялістычнага мастацтва прысвоіць ганаровыя званні:

НАРОДНАГА АРТЫСТА БССР

- 1. Дзяржаўнаму Уладзіміру Іосіфавічу — артысту Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Купалы.
- 2. Залатарову Васілю Андрэевічу — кампазітару.
- 3. Мальковай Веры Міхайлаўне — артыстцы Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.
- 4. Саннінэву Кастэраньку Мікалаевічу — рэжысёру Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Купалы.
- 5. Шыму Іосіфу Раманавічу — мастацкаму кіраўніку Беларускага Дзяржаўнага ансамбля песні і танца.

НАРОДНАГА МАСТАКА БССР

- 1. Адамчыну Іосіфу Осіпавічу — мастаку.
- 2. Мікалаеву Сяргею Піліпавічу — галоўнаму мастаку Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.

ЗАСЛУЖАНАГА ДЗЕЯЧА МАСТАЦТВА БССР

- 1. Яромлінай Ларысе Аляксандраўне — дырэктару Рэспубліканскага Дома народнай творчасці.
- 2. Лапацінай Таццяне Карнеўне — кіраўніку народнага хора сяла Азярышча, Дзвінскага раёна, Гомельскай вобласці.
- 3. Міцкевічу Мікалаю Антонавічу — галоўнаму рэжысёру Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Купалы.
- 4. Патрону Георгію Мікалаевічу — галоўнаму хормайстру Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.
- 5. Чыбальчану Аляксандру Аляксеевічу — кіраўніку харавога-фальшовага калектыва Гомельскага чыгуначнага клуба імя Леніна.

- 6. Ушакову Івану Міхайлавічу — галоўнаму мастаку Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Купалы.
- 7. Цітовічу Генадзію Іванавічу — музыкантаў-этнографу, кіраўніку народнага хора сяла Вялікае Паддасе, Дзвінскага раёна, Баранавіцкай вобласці.

ЗАСЛУЖАНАГА АРТЫСТА БССР

- 1. Волнаву Георгію Андрэевічу — артысту Беларускага Дзяржаўнага тэатра Ленінскага комсамола.
- 2. Валчанцавіч Вялікіне Федараўне — салісты Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.
- 3. Ворувелу Мікалаю Дамітравічу — салісту Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.
- 4. Глебаўскай Ніне Казіміраўне — артыстцы Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Купалы.
- 5. Караваевы Тамары Георгіеўне — салісты балета Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.
- 6. Кавяліну Мікалаю Аляксандравічу — мастацкаму кіраўніку Гродзенскага драматычнага тэатра.
- 7. Качыговай Ганне Васільеўне — артыстцы Магілёўскага драматычнага тэатра.
- 8. Пакру Паўлу Аляксеевічу — артысту Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Я. Купалы.
- 9. Палосіну Іосіфу Максімавічу — артысту Магілёўскага драматычнага тэатра.
- 10. Пацехіну Васілю Васілевічу — мастацкаму кіраўніку Пінскага драматычнага тэатра.
- 11. Сайкову Івану Паўлавічу — артысту Беларускага Дзяржаўнага тэатра музыкамеды.
- 12. Сярдубу Мікалаю Мікалаевічу — салісту Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.
- 13. Талачову Сямёну Львовічу — канцэртмайстру Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. КАЗЛОЎ.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР А. БОНДАР.

Урачыста-жалобны сход пісьменнікаў, прысвечаны памяці В. І. Леніна

Мовай сакратара бюро партарганізацыі Савецкіх пісьменнікаў БССР Пятра Савіцкага, прысвечаная памяці В. І. Леніна. Урачыста-жалобны сход пісьменнікаў БССР, прысвечаны памяці В. І. Леніна, адбыўся

Пад вялікім сцягам Леніна—Сталіна да перамогі комунізму

Заканчэнне даклада таварыша П. Н. ПАСПЕЛАВА

Цяпер савецкі народ робіць чуды працоўнага гераізму, дэтармінава выконваючы план пасляваеннай сталінскай пяцігодкі, паспяхова вырашае задачы будаўніцтва камуністычнага грамадства. Народная гаспадарка нашай краіны няўхільна ідзе ўгару, з года ў год парашчае тэмпы свайго руху ўперад.

План 1948 года на валавой прадукцыі ўсёй прамысловасці выканан на 106 працэнтаў. Валавая прадукцыя прамысловасці ў 1948 г. перавысіла даваенны ўзровень 1940 г. на 18 працэнтаў. Паказальна, што ў раёнах, якія падваргаліся нямецкай акупацыі, валавая прадукцыя прамысловасці павялічылася за год на 41 працэнт. Дэтармінава выканалі план трэцяга раіскага года пяцігодкі такія важнейшыя галіны сацыялістычнай індустрыі, як металургічная, вугальная, хімічная, машынабудавальніцтва і іншыя. Забеспечваючы высокія тэмпы расшырання сацыялістычнага ўзнаўлення цяжкай індустрыі, партыя і ўрад адначасова ўдзяляюць вялікую ўвагу ўздыму лёгкай прамысловасці, створанню ў краіне багатага асартыменту харчавання і прадметаў шырокага ўжытку ў інтарсах бесперапыннага і хуткага ўздыму матэрыяльнага і культурнага ўзроўню жыцця працоўных.

У народнай гаспадарцы СССР у 1948 г. паспяхова аваявілася і ўкараілася новая, высокапрадукцыйная тэхніка, а таксама перадавыя тэхналагічныя і вытворчыя працэсы. На пачынку маскіроў шырока разгарнуўся новы патрыятычны рух за мабільнасцю ўнутраных рэсурсаў, за рэнтабельную работу прадпрыемстваў, за вышэйшае якасць і агульнае вышэйшае якасць эканоміі ад зніжэння сабекошту прамысловай прадукцыі складала ў 1948 годзе звыш 6 мільярд рублёў. Дасягнут і пераўзвышаны даваенны ўзровень развіцця народнай гаспадаркі Савецкага Саюза. Створаны неабходныя ўмовы для далейшага росту народнай гаспадаркі і павышэння матэрыяльнага і культурнага ўзроўню жыцця народа.

Большасць прадпрыемстваў і галін нашай прамысловасці ўзяла абавязальствы выканаць пяцігодку на ўзроўню вытворчасці ў 4 і нават у 3 з палавінай гады. Яна сунення, што гэтыя патрыятычныя абавязальствы будуць выкананы з хэспі! Вялікі перавагі сацыялістычнай сістэмы гаспадаркі і асабліва сілай казваюцца ў

хуткім уздыме сельскай гаспадаркі, якая найбольш цяжка пацярпела ад вайны. У 1948 годзе валавы збор збожжавых культур без малага дасягнуў узроўню даваеннага 1940 года, нягледзячы на засуху ў Паваложжы. Сельская гаспадарка паспяхова вырашае задачы бесперапыннага павышэння культуры і тэхнікі земляробства, уздыму ўраджайнасці палёў і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі. Наша краіна прыступіла да правядзення ў жыццё гістарычнай паставы партыі і ўрада аб створанні прадэсійных прадэсійных лясных палос, пераходзе да тразопальных севазаротаў і будаўніцтве пруды і вадаёмаў. Гэты вялікі план пераўтварэння прыроды, прыняты па ініцыятыве таварыша Сталіна, натхніў каагасінае сялянства і ўсёх працоўных новымі вялікімі мэтамі, вартымі эпохі камунізму!

У краінах капіталізма, нягледзячы на тое, што ўжо больш трох год прайшло, як закончылася вайна, становішча працоўных мас не наліпае, а, наадварот, пагаршаецца. Расце беспрацоўе, галечка народных мас; нагнаюцца рэакцыяны ўмацаваны наступленне на жыццёвыя правы працоўных. Капіталістычны свет разліраецца вострымі класавымі канфліктамі, а эканоміка капіталістычных краін не можа перадолець найбольшых супярэчнасцей пасляваеннага перыяду.

У Савецкім Саюзе, які прынёс пачуванна цяжкае ахвяры ў ім перамогі над фашызмам, разам з ростам народнай гаспадаркі ідзе няўхільна ўздым матэрыяльнага дабрабыту працоўных. У выніку правядзення грамадовай рэформы і зніжэння цэн на прадукцыю і прамысловыя тавары, а таксама ў сувязі з ростам грамадовай зарплат і рэальнай заробтнай платы рабочых і служачых за апошні год надзілася больш, чым у два разы.

Усеагульным размах сацыялістычнага спаборніцтва за выкананне і перавыкананне народнагаспадарчых планаў, за лепшую якасць работы ва ўсіх галінах гаспадаркі таварыш аб вялікай сіле маральна-палітычнага адзінства савецкага народа, дэспя згуртаванага вакол партыі Леніна—Сталіна. У новым магутным уздыме нашай Радзімы ў пасляваенны перыяд праяўляецца ўсё перамогаўскае сіла ленінізму.

Мы, савецкія людзі, перамагалі, перамагем і будзем перамагаць сваёй беззаставяной вернасцю ленінізму! (Апладысменты).

П. Ленінізм—сцяг вызвалення працоўных усяго свету

Вялікае ленінскае вучэнне аказвае ўсё больш глыбокі ўплыў на ўвесь ход сусветнай гісторыі, ідэя ўзброенай барацьбы працоўных капіталістычных краін у барацьбе за сваё вызваленне. 25 год, якія прайшлі з дня смерці Леніна, наглядна пацвердзілі найвышэйшае міжнароднае значэнне ленінізму, які ўказвае працоўным усіх краін адзіна прайсці шлях да вызвалення ад прыгнёту імперыялізма і да будаўніцтва жыцця на новых сацыялістычных пачатках.

Ленінскі аналіз імперыялізма, ленінская тэорыя сацыялістычнай рэвалюцыі, развіцця таварышам Сталіным, ускрылі першымі супярэчнасці, смартальныя звыкі капіталізма. У эпоху імперыялізма капіталізм у цэлым развіваецца па нізходзячай лініі. Імперыялізм з'яўляецца памрачкова і загніваючым капіталізмам, ён не мае працоўным абстрактнае беспрацоўе, галечы і дарагавіны, умацаванне палітычнай рэакцыі, нацыянальнага прыгнёту.

Выражэнне агульнага крызіса капіталізма з'явілася такім падзеі, як першая сусветная вайна, Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя, другая сусветная вайна, неадарваемыя эканамічныя крызісы і дэпрэсіі ў капіталістычных краінах у перыяд паміж двума сусветнымі войнамі, рост нацыянальна-вызваленчага руху ў калоніях і паўзалежніках.

«Капіталізм гіне, у сваёй паголібі ён яшчэ можа прычыніць сотням і тысячам мільянаў людзей наймаверныя пакуты, але ўтрымаць яго ад падзення не можа ніякая сіла. Новае грамадства, якое аспавана будзе на сваёй рабочых і сялян, пемінуца. Раіна пі позна, дванадццю гадамі раней або дванадццю гадамі пазней, яно прыдзе, і для яго, для гэтага грамадства, дабрачым мы выпрацоўваем формы саюзаробатчы і сялян...»—гаварыў у 1921 годзе Вадзімір Ільіч Ленін (Творы, т. XXVII, стар. 141).

Увесь ход сусветна-гістарычнага развіцця паказваў працягу ленінскага вывадаў ад немінуцасці гібелі капіталізма і аб таржашце камунізму, паказваў адраджэнні твор рэфармісцкіх лакеаў капіталізма, якія імкнуцца вырастаць капіталізм ад немінуцасці гібелі.

Сусветна-гістарычная перамога Савецкага Саюза над фашызмічным дзяржавамі ў другой сусветнай вайне прывяла да ападавання ад капіталістычнай сістэмы раду краін Паўночнай і Паўднёва-Усходняй Еўропы. У гэтых краінах устанавіўся рэжым народнай дэмакратыі, і яны ўступілі на шлях сацыялістычнага развіцця. Тым чынам, у сусветнай сістэме імперыялістычных сіл была прабіта новая брэн.

У краінах народнай дэмакратыі ўстаўлена ўлада працоўных пры кіраўніч-

кабальмага «плана Маршала», то наглядна відаць уся розніца двух шляхоў развіцця—сацыялістычнага і капіталістычнага.

У краінах Заходняй Еўропы, якія страцілі свой суверэнітэт і незалежнасць, папарадоўвалі свае планы і бюджэты заакеанскім дырыжорам, наглядзецца ўсё больш глыбока заняпаў эканомікі. Расце беспрацоўе, расце інфляцыя, дарагавіна. Усё больш пагаршаецца становішча працоўных мас гэтых краін. Стане няўпэнянасць у заўтрашнім дні. Вуржуазны друк вымушан прырабці сумныя прызнанні, што ў выніку ажыццяўлення праславаўтага «плана Маршала» Заходняя Еўропа да 1952 года не дасягне ні даваеннага жылдэвага ўзроўню, ні эканамічнай незалежнасці.

З усімі іншымі маляуна ў краінах народнай дэмакратыі. Хоць гэтая частка Еўропы няэмерна больш пацярпела ад вайны, працоўныя гэтых краін бачаць, што народная гаспадарка і жыццёвы ўзровень бесперапашна растуць дзякуючы рэжыму народнай дэмакратыі. Працоўныя гэтых краін адчулі сібе гаспадарамі свайго лёсу, удзельнікамі гістарычнай творчасці. Перад імі адкрыліся новыя гарызонты, гарызонты сацыялізма. Вось чаму тут бадзёра і ўпэняна глядзіць у будучыню.

Развіццё да сацыялізма краін новай дэмакратыі магчыма толькі ў супрацоўніцтве і дружбе з першай у свеце краінай сацыялізма—Савецкім Саюзам. Толькі ўздыміцаўчы ў адзіным дэмакратычным антымперыялістычным лагерам на чале з Савецкім Саюзам, кожная краіна народнай дэмакратыі можа ў сучаснай міжнароднай абстаноўцы забеспечыць сваю незалежнасць, суверэнітэт і бяспеку супраць атраці імперыялістычных сіл.

Вернасць ленінскаму прышчынам пралетарскага, інтэрнацыяналізма і першымімасца да ўсёкага роду нацыяналізма з'яўляецца залогам умацавання і працвітання краін народнай дэмакратыі, гадоўнай гарантаў іх нацыянальнай свабоды і незалежнасці. Нацыяналізм, як ідэалогія буржуазіі, з'яўляецца ворагам марксізма. Буржуазія заўсёды імкнулася вызрыстаннацыяналізм, каб раздзібіць і аслабіць сілы пралетарыята, рабочы і дэмакратычны рух. Калі ўлада буржуазіі звергнута, экспалятарскія класы і іх агенатура прабуоць выкарыстаць атручанаю зброю нацыяналізма, каб аднавіць стары лад.

Таварыш Сталін вучыць: «Улі да нацыяналізма бесь прыстасаванне інтэрнацыяналістычнай палітыкі рабочага класа да нацыяналістычнай палітыкі буржуазіі... Улі да нацыяналізма адлюстроўвае спробы «сваёй», нацыянальнай буржуазіі... аднавіць капіталізм».

Цяпер імперыялісты імкнуцца выкарыстаць нацыяналізм, каб аслабіць дэмакратычны антымперыялістычны лагер. У стане буржуазіі было німае лікаванне з паводу адсутнасці ад марксіска нацыяналістычнай групы Ціто, якая разарвала з інтэрнацыяналістычным адзіным фронтам камуністычных партыі. Але гэта лікаванне аказалася заўчасным. Адзіны антымперыялістычны лагер згуртаваўся ў ўмацаваны называецца пільнасць камуністычных партыі ў адносінах да нацыяналізма.

Ленін указваў, што «гіганцкая большасць насельніцтва зямлі нарэшце абучацца і выходзецца да барацьбы самім капіталізмам».

Ва ўсіх капіталістычных краінах умацавання барацьба рабочага класа супраць імперыялістычнага прыгнёту. У самых цяжкіх умовах праследванняў і тору камуністычнай партыі самааддана змагаюцца за справу рабочага класа, за справу ўсіх працоўных. Рабочы клас прыцягвае на свой бок шырокі саі салідарна, прагрэсіўнай інтэлігенцыі, згуртаваў іх для барацьбы за трымамі рух, за дэмакратыю, за жыццёвыя інтарэсы працоўных, за нацыянальнае незалежнасць.

Найшэрышым размах набыў нацыянальна-вызваленчы рух народаў Усходу. Гаварачы аб гістарычным лёсе капіталізма і сацыялізма, аб гістарычнай пемі-

часці канчатковай перамогі сацыялізма, Ленін пісаў: «Зыход барацьбы залежыць, абавшчае гэты махровы ідэалаг заакеанскага імперыялізма. А імяна пачынае большасць насельніцтва і ўцягваецца з незвычайнай хуткасцю ў апошнія гады ў барацьбу за сваё вызваленне...» (Творы, т. XXVII, стар. 416—417).

На прыкладзе Кітая асабліва наглядна відаць, што дзсяткі і сотні мільянаў прыгнечаных працаўнікоў Усходу абучаюцца і выходзецца да рэвалюцыйнай барацьбы самім капіталізмам. Сапраўды, хіба не амерыканскі капіталізм садзейнічае раздваруванню грамадзянскай вайны ў Кітаі, накіроўваючы на дапамогу кітайскім рэакцыянерам велізарную колькасць сучаснага ўзбраення?

Нягледзячы на гэта, Народна-вызваленчая армія вызваліла ад прыгнёту рэакцыянераў значную частку тэрыторыі Кітая, атрымлівае рашучы перамогі, а «далёкавідная» палітыка амерыканскіх імперыялістаў у Кітаі навеса ў паветры.

Перамогі кітайскай дэмакратыі, а таксама падзеі, якія разгарнуліся ў В'етнаме, Малайі, Інданезіі, нацверджаюць словы таварыша Сталіна аб тым, што «ара баміжэжнай акупацыі і прыгнечання калоніі і залежных краін прайшла» (І. Сталін, Пятанні ленінізма, 11-е выданне, стар. 179).

Вялікае жылдэвае сіла ідэй ленінізма знаходзіць сваё глыбокае выражэнне ў росце камуністычных партыі і іх уплыве ў масах. Гэст уплыў і аўтарытэту камуністычных партыі ў народных масах таварыш Сталін называў законам гістарычнага развіцця.

Каал 20—25 год таму назад колькасць зарубежных камуністычных партыі складала каля 500 000 чалавек, то ў сучасны момант зарубежных камуністычных і а'яднаных рабочых партыі налічваюць у свайх радах звыш 18 мільянаў чалавек. Камуністычная партыя Кітая, якая ў 1924 годзе налічвала 20 тысяч членаў, цяпер, пасля двух дзесяцігоддзяў гераічнай барацьбы за свабоду і незалежнасць кітайскага народа, мае ў сваіх радах звыш 3 мільянаў чалавек. Камуністычны і аб'яднаны рабочыя партыі выступаюць як верны і паслядоўны барацьбы супраць імперыялістычнай атраці, за трымамі рух, за народную дэмакратыю, за сацыялізм.

Ленін пісаў пасля першай сусветнай вайны, што «ідэалізаваная дэмакратычная рэспубліка» ЗША «аказалася на справе формай самага шалёнага імперыялізма, самага бессорнага прыгнечання і ўдушэння слабых і малых народаў» (В. І. Ленін, Творы, т. XXIII, стар. 292). Яшчэ ў большай меры гэтая ацэнка Леніна прымяніма да экспансіўнай атраціўнай палітыкі кіруючых колаў ЗША пасля другой сусветнай вайны.

Імперыялістычнаму лагеру рэакцыі процістая магутны лагер дэмакратыі, міру і сацыялізма. Аплотам і вядучай сілай гэтага лагера з'яўляецца вялікая савецкая дзяржава, дзе ажыццяўлены ідэй ленінізма. Сталінская знешняя палітыка Савецкага Саюза накіравана на паслядоўную барацьбу супраць сіл атраці, супраць надышчыкаў новай вайны, на выкрэпце экспансіўніцкіх планаў англа-амерыканскіх імперыялістычных сіл, якія змагаюцца за трымамі рух і народную дэмакратыю, за свабоду і незалежнасць народаў вялікіх і малых. Савецкі Саюз няўхільна абараняе суверэнітэт і незалежнасць народаў ад новых прэтэндаў на сусветнае панаванне.

Паслядоўная мірная знешняя палітыка Савецкага Саюза паказвае яго непахісную волю да міжнароднага супрацоўніцтва на базе ўзаемнасці і дакладнага захавання ўзятых на сабе абавязальстваў, на аснове навагі суверэнных правоў усіх народаў.

У сваім вядомым аказе на адкрытае пісьмо Г. Уолеса вялікі правадыр Савецкага Саюза Іосіф Вісар'янавіч Сталін пісаў: «...нягледзячы на рознасць эканамічных сістэм і ідэалогіі, суісанаванне гэтых сістэм і мірнае ўрэгуляванне разнагалосіў паміж СССР і ЗША не толькі магчыма, але і безумоўна неабходны ў інтарсах усеагульнага міру».

Ленінска-сталінская знешняя палітыка Савецкага Саюза згуртаваў і нахтыце ўсё антымперыялістычны і дэмакратычны лагер. З усёй сілай нацверджаюцца цяпер словы Леніна: «...нашу мірную палітыку адабрае велізарнай большасцю насельніцтва зямлі» (В. І. Ленін, Творы, т. XXV, стар. 55).

манапалістычнага капітала з дапамогай...страху. «Атамная бомба аб'яднае свет»—абавшчае гэты махровы ідэалаг заакеанскага імперыялізма.

Філасофія гэтая не новая. П'ітлераўцы таксама правалі «аб'яднаць», гэта значыць занавольце увесь свет з дапамогай страху, але выкаікалі толькі ўсеагульную нявыясненнасць народаў, і сывага скончылася іх ганебным крахам. Нельга запалохаць іх сотні мільянаў людзей, якія абудзіліся да сядомай гістарычнай творчасці. Не шкодзіла-б памятаць неўмак трубадурам імперыялістычнай атраці і іх гаспадарам п'ітэрыі.

Таварыш Сталін указваў, чым можа скончыцца палітыка надышчыкаў новай вайны:

«Гэта можа скончыцца толькі ганебным правадам надышчыкаў новай вайны».

III. Партыя Леніна—Сталіна вядзе савецкі народ да камунізма

Савецкі Саюз ішчэ ў перыяд прыняцця Сталінскай Канстытуцыі СССР, напярэдні XVIII з'езда партыі, уступіў у новую паласу развіцця, у паласу завяршэння будаўніцтва сацыялістычнага грамадства і паступовага пераходу да камунізма.

Вайна часова спыніла нашу мірную стваральную работу. Пасля заканчэння вайны ў сваім гістарычным выступленні перад выбарчымі 9 лютага 1946 года таварыш Сталін прадначартаў гранзёўную праграму стварэння матэрыяльна-асноў камуністычнага грамадства: «Нам трэба, — гаварыў таварыш Сталін, — дабіцца таго, каб наша прамысловасць магла даваць штогод да 50 мільянаў тон чыгуны, да 60 мільянаў тон сталі, да 500 мільянаў тон вугалю, да 60 мільянаў тон нафты. Толькі пры гэтай умове можна лічыць, што наша Радзіма будзе гарантавана ад усіх выпадковаасці. На гэта пойдзе, бадай, тры новыя пяцігодкі, калі не больш. Але гэтую справу можна зрабіць, і мы павінны яе зрабіць». Гэтая праграма нахтыце савецкіх людзей вялікай перспектывай руху да камунізма.

Кожная наша перамога на фронце працы, кожны поспех гаспадарчата і культурнага будаўніцтва набліжаюць нас да камунізма. Камунізм цяпер ужо не пытанне аддаленага будучага. Ён вырастае і будзе вырастаць з самаадданай працы ўсяго савецкага народа, з творчых намаганняў мільянаў—перадавых стаханавцаў на заводах і шахтах, перадавых калгаснікаў і калгасніц, Герояў Сацыялістычнай Працы, якія заваёўваюць на нашых палач пабачную ў свеце ўраджайнасць, з творчых дасягненняў нашай савецкай інтэлігенцыі, дзясчоў навуцы, літаратуры, мастацтва.

Ленін і Сталін вучаць умець бачыць, асэнсоўваць, падтрымліваць і берачы іх ірасты новага, камуністычнага будучага. Гэтых парасткаў ужо няма сёння ў нашым жыцці, і яны памнажаюцца і будуць памнажацца з кожным днём.

Узшы, напрыклад, такое выдатнае пачынанне, як рух за электрыфікацыю калгаснай вёскі. Ленін гаварыў, што «Камунізм—гэта бесь Савецкага ўлада плюс электрыфікацыя ўсёй краіны». Цяпер перадавыя калгасы даюць яркавы прыклад таго, як пудоўна пераўтварэцца жыццё вёскі з дапамогай электрычнасці, як вырастае прадукцыйнасць працы і зможнасць калгаснікаў, рэзка ўзнімаецца культурны ўзровень жыцця, паступова вырастаюць прысы камуністычнага будучага. Тут практычна адбываецца знішчэнне процілегласці паміж гарадамі і вёскамі.

Таварыш Сталін гаварыў аб стаханавцкім руху, калі ён толькі зарадзіўся, што «яго значэнне заключаецца яшчэ ў тым, што ён падрыхтоўвае ўмовы для пераходу ад сацыялізма да камунізма». Піганічкі размах стаханавскага руху, дасягненні наватараў, якія дабіліся вышэйшай прадукцыйнасці працы, паглядна паказваюць, як спірацца процілегласць паміж разумовай і фізічнай працай.

Выражэннем патрыятычнага працоўнага ўздыму нашага народа з'яўляюцца пісьмы працоўных таварышу Сталіну, у якіх яны даюць справядзачу аб сваіх поспехах, бяруць абавязальствы перад партыяй і ўрадам прапаваш лепш, больш прадукцыйна. У гэтых пісьмах і зваротах да любімага правадчыра і настаўніка адлюстроўваецца гераічная буднічная праца мільянаў будаўнікоў камунізма, іх дэмарэні і планы, здзяйсняемыя імі вялікія гістарычныя справы.

У нашым руху да камунізма выключна вялікая рэля такіх масавых грамадскіх артанізаў, як профсаюзы і камсамол, якія ўцягваюць мільяны ў актыўнае будаўніцтва камунізма.

Важнейшай умовай далейшага руху нашай Радзімы ўперад да камунізма з'яўляецца ў сучасны момант умацаванне камуністычнага выхавання народа. Мы не можам забываць, што сядомасць людзей адстае ад іх эканамічнага становішча, што таму перажыты капіталізм ў сядомасці людзей дастаевожа жыццую і з імі неабходна весті нястомную барацьбу.

Большавіцкая партыя вядзе рашучае наступленне на перажыты капіталізм ў сядомасці людзей, узнікае ідэйны ўзро-

Чэрчыль, гадоўны падпальшчык новай вайны, ужо дабіўся таго, што пазбавіў сябе дасяра сваёй нацыі і дэмакратычных сіл усёго свету. Такі-ж лёс чакае ўсіх іншых падпальшчыкаў вайны. Занадта жыўва ў памяці народаў жахі нядаўняй вайны і занадта вялікія грамадскія сілы, якія стаіць за мір, каб вучы Чэрчыля па атраці маглі іх адолець і павярнуць у бок новай вайны».

Увесь ход гістарычнага развіцця паказвае, што XX стагоддзе не будзе стагоддзем Уол-стрыта, стагоддзем тых, хто прабуе «аб'яднаць» увесь свет з дапамогай страху. Не страх, а вялікія ідэй здольны аб'ядноўваць народы. XX стагоддзе будзе стагоддзем поўнага таржаштва ленінізма, таржаштва вялікай ідэалогіі раўнапраўя і дружбы народаў, ідэалогіі Леніна—Сталіна! (Бурныя апладысменты).

вель работы на ўсіх участках культурнага будаўніцтва, накіроўвае развіццё літаратуры і ўсёх відаў мастацтва на справу камуністычнага выхавання народа. Партыя ўдзяла велізарную ўвагу развіццю савецкай навуцы, вядучы барацьбу за партыянасць у навуцы, за таржашце перадавай навуцы і аспаванай на прышчынах матэрыялізма. Дыскусія па пытанніх біялогіі яскрава паказала значэнне гэтай барацьбы для развіцця дзейнай, перадавай навуцы, неспя звязанай з жыццём, актыўна дапамагаючай народу будаваць камунізм.

Ленінізм — аснова ўсёй нашай выхавальнай работы. Партыйныя артанізацыі павінны ішчэ шырэй разгортаць работу па выхаванню працоўных на ідэях ленінізма. Авадоданне ленінска-сталінскаму вучэнню з'яўляецца надзвычайна неабходна для будаўнікоў камуністычнага грамадства, асабліва для партыйных і савецкіх кадраў, для ўсёй нашай савецкай інтэлігенцыі.

У нас бесь неабходны ўмовы для паспяховага вывучэння марксіска-ленінскай навуцы. Ішчэ тры выдатныя Твораў В. І. Леніна. У гэтым годзе будзе завершана чацвёртае выданне. Творы Маркса, Энгельса, Леніна і Сталіна рыдны ў Савецкім Саюзе тыражом у 754 мільёны экзэмпляраў.

Велізарнае ідэавае значэнне мае першае выданне Твораў таварыша Сталіна. Прамы таварыша Сталіна з'яўляюцца абрунтаваннем і творчым развіццём ленінізма, тэарэтычным абгульненнем дапыту будаўніцтва сацыялізма ў нашай краіне і міжнароднага рабочага руху.

Вялікі Ленін вучыць партыю і народ не супакойвацца на дасягнутым, не апазлавацца, а замацоўваць поспехі і няўхільна рухацца да новых дасягненняў.

Адзвачаючы 25-ю гадавіну з дня смерці В. І. Леніна, партыя правадзіць яе пад знакам далейшай мабільнасці рабочых, сялян, інтэлігенцыі на самаадданую працу за дэтармінавае выкананне пасляваеннай пяцігодкі і народнагаспадарчых дзяўцаў на 1949 год, за мабільнасцю ўнутраных рэсурсаў, звыш, адрывае накіленні, за пацешнае якасных паказчыкаў работы ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі, за ажыццяўленне сталінскага плана гераўтварэння прыроды і магутнага ўздыму сельскай гаспадаркі.

Таварышы! Усім нашым поспехамі мы абавязаны вялікай партыі большавіцкай, кіраўніцтву Леніна і Сталіна, вернасці ленінізму!

25 год Ленін і Сталін разам будавалі вялікую большавіцкую партыю, выхоўвалі, выхоўвалі яе кадры, скінуўшы галаву імперыялізма ў нашай краіне.

25 год пасля смерці Леніна кады таварыш Сталін партыю, на ленінскаму шляху, выхоўваючы кадры будаўнікоў камунізма. Партыя камуністаў, бесстрашная армія вялікіх пралетарскіх стратэгаў Леніна і Сталіна, цяпер моцная, адзіная і згуртаваная, яе ніколі, кэрсатцаца найвышэйшым аўтарытэтам, гарачай любоўю ў нашым народзе і ў працоўных усяго свету.

Калі-б неміручы Ленін, наш бацька і настаўнік, мог сёння бачыць магутную шасцімільянавую армію камуністаў, якая, разбіўшы шматлікіх ворагаў і пераадолеўшы наймаверныя цяжкасці, нахтыце савецкі народ і вядзе яго да перамогі камунізма,—ён сказаў-бы: справа камунізму ў надышчых руках, справа камунізма непераможна! (Доўга не змаўняючыя апладысменты).

Справа Леніна непераможна, бо яе прадаўца таварыш Сталін—вялікі правадыр і любімы настаўнік большавіцкай партыі і савецкага народа, башхіцель і арганізатар усёй перамогі нашай сацыялістычнай Радзімы. (Бурныя апладысменты).

Няхай жыве вялікі і непераможны ленінізм!
Няхай жыве наша гераічная нар Леніна—Сталіна!
Няхай жыве вялікі савецкі народ!
Няхай жыве камунізм! (Працягваючы апладысменты, пераходзя

